

Krista Hafner

Marjetica, hčerka Matjaževa

Ilustrirala Mara Kraljeva.

XI. Za Marjetico ugrabljeno

Kakor strela je podil Matjaž konja. Ni se ustavil, ni počil, vso noč je dirjal in ko se je zjutraj dvigalo sonce izza gorá, je že zagledal svoj beli grad. Zatrobil je v rog, da je naznanil svoj prihod, in ko se je ustavil na grajskem dvorišču, ga je tam že čakala vsa grajska družina. Spredaj je stala kraljica Alenčica, imela je objokane oči in v solzah je pripovedovala, kako je hlapec Tomaž, ki je bil preoblečen Turek, zvalil Marjetico na vrt in jo odpeljal. »Bog ve, kje je sedaj, mila deklica naša, in kje zdihuje?« Milo je zajokala kraljica in za njo so zajokale vse dvorne služabnice.

Kralj Matjaž pa je potolažil Alenčico in rekel: »Nič ne jokaj, čez tri dni bo Marjetica zopet doma.«

Razjahal je in odšel v svoje sobane. Tam je slekel bojno obleko in si ogrnil dolgo haljo, ki mu je segala prav do petá. Nato si je pripasal rdeč pas in vanj vtaknil zakrivljen turški handžar. Pod haljo pa je skrtil šmarni križ. Ko se je vrnil iz svojih soban, je bil kakor pravi Turek in še kraljica Alenka ga je komaj spoznala.

Odšel je v hlev in si poiskal najhitrejšega konja. Nič ni počival, kar urno se je znova zavihtel v sedlo. Le kratko se je poslovil od Alenčice in že je odvihral iz gradu. Za njim se je dvigal prah, pod podkvami se je iskrilo, ko so udarjale ob trdi kamen. Jezdil je in jezdil brez prestanka, že je preletel mejo svoje države in se ni ustavil prej kot sredi globoke Turčije, da reši svojo ljubljeno hčerko Marjetico iz krempljev turškega paše.

XII. Sredi Turčije globoke

Sredi Turčije so stale tri zelene lipe. Tam je bila prav takrat velika veselica. Turški paša je slavil velik praznik, ker je dobil za jetnico Marjetico, hčerko mogočnega kralja Matjaža. Ukazal je pripraviti veselico, kakršne že davno niso pomnili v vsej Turčiji.

Pod prvo lipo so se pripravljali na raj, na ples. Iz vseh krajev dežele so prišli Turki v pisanih oblekah, vriskali so in peli, da je šlo preko vse

dežele: »Marjetica, hčerka Matjaževa, je naša jetnica!« Sredi med njimi je hodil paša, ponosen in vesel, smejal se je in se bahal: »Samega Matjaža smo ugnali. Mislil je, da bo on mene ujel, zdaj pa je njegova hčerka moja jetnica.« Položil je Tomažu, ki je stal poleg njega, roko na ramo in rekel: »Selim bej, moj junak, kaj hočeš za plačilo, ker si mi pripeljal Marjetico?«

Selim bej se je priklonil in rekel: »Sto cekinov, kakor si obljubil, slavni paša.«

»Ne samo sto. Sto petdeset jih dobiš, Marjetica jih je vredna.«

Našel je Tomažu — Selim beju — sto petdeset cekinov, nato pa je odšel z njim pod drugo lipo, kjer so raj prodajali. Kdor je hotel plesati, je moral plačati rumen cekin, da se je lahko zavrtel pod tretjo lipo.

(Dalje.)

Anton Debeljak

Čopasti škrjanec

*Z oči mi švigne spanček,
razklene zora žarkov pest:
kdo perni je zaranček,
ki hodi sem pod okno sest?
To blatni je škrjanček,
prijatelj naših sel in mest,
cri-cri!*

*Rekó ti kje ciganček,
celo razbojnik carskih cest,
a skromen si drobljanček,
kot tvoja ženka, golcev šest.
Iz rok si vzel mi žganček
in koj mladičem nesel jest,
cri-cri!*

*Rjavi modrijanček,
čuvaj širokih belih cest,
prijeten si mi znanček,
cri-cri! v minuti vsaki zvest,
naj sije v snegu klanček,
naj klije topla doba gnezd,
cri-cri!*

Čopasti ali blatni škrjanec se rad potika po velikih potih, zato mu ponekod pravijo tudi blatni redovnik ali šaljivo — cestni tolovaj, ropar.